

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی.

شماره ۲۴۷۰

شنبه ۱۷ مردادماه ۱۳۳۲

سال نهم

شماره مسلسل ۸۷

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه هفدهم

تیر ماه ۱۳۳۲

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
  - ۲) قرائت گزارش انتخاب هیئت رئیسه شعبه‌ها
  - ۳) قرائت گزارش انتخاب اعضاء کمیسیون‌ها از شعب
  - ۴) اعلام حاضر بودن دولت برای جواب استیضاح آقای زهری بوسیله آقای وزیر کشور
  - ۵) معرفی آقای دکتر ملکي بسمت وزارت بهداری و آقای مهندس عطائی به کفالت وزارت کشاورزی و آقای مبشر به کفالت وزارت دارائی بوسیله آقای وزیر کشور
  - ۶) مذاکره و تعیین روز ۲۳ تیر جهت استیضاح
  - ۷) تقدیم ۱۸ فقره لایحه قانونی بوسیله آقای معاون نخست وزیر
  - ۸) انتخاب ۲ نفر جهت عضویت هیئت نظارت اندوخته اسکناس
  - ۹) تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس ساعت ۱۱ و ۴۰ دقیقه صبح بریاست آقای دکتر معظمی تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بوسیله آقای معتمد دماوندی بشرح زیر قرائت شد)

غائب با اجازه - آقای اورنگ

غائبین بی اجازه - آقایان: مشار، محمد حسین قشقائی، راشد، دکتر امامی، دکتر مصباحزاده، دکتر فاخر

رئیس - آقای دکتر فقیهی شیرازی

دکتر فقیهی شیرازی - بنده مرض قطریک یاد آوری بود که آئین نامه

مربوط بتغلفات منع استعمال الکل و تریاک که در کمیسیون دادگستری تصویب شده است چون یکماه بیشتر بموعدا اجرای قانون نمانده است خواستم استدعا کنم که در دستور مجلس بگذارید چون یکماه بیشتر نمانده است بموقع تصویب شود

رئیس - تصدیق میفرمائید فرمایشات جنابعالی مربوط بصورت جلسه نبود آقای صفائی تذکر کرد داشتید؟

صفائی - بنده هم عرض نسبت بصورت جلسه نیست ولی میخواستم تذکر بدهم که موقعی که می‌خواهید برای ناظر مالی رأی بگیریید جناب آقای مکی هم از طرف مجمع منفردین کاندیده‌ستند

رئیس - در موقعش اعلام بفرمائید.
آقای کریمی
گریه می = بنده راجع بحکومت نظامی مطالبی داشتم بفرمائید لایحه اش را زودتر مطرح کنند چون با بودن حکومت نظامی بنده دو تا فرس داشتم دیشب آمده اند منزل من بردند میترسم بقیه اثاثیه ام را هم ببرند (میراشرافی - آمده بودند خود شما را ببرند)
رئیس - ارتباطی با صورت جلسه نداشت ولی روزیکشنبه لایحه حکومت نظامی در دستوراست دیگر اعتراضی نسبت بصورت جلسه نیست؟ آقای ناظرزاده

ناظرزاده - بنده در این اواخر عضو هیچ فراکسیونی نبوده‌ام و حلاهم نیستم بهمین جهت در انتخابات هیئت رئیسه هم از طرف فراکسیونی بسایر فراکسیونها معرفی نشده بودم و نمایندگان محترمی که بنده رأی داده اند در مقابل برای خود یا کاندیدهای خود رأی نخواسته اند و حتی بعضی از همکاران عزیز بدون تذکر بنده لطف خود را دریغ نداشته اند بنابراین وظیفه خود میدانم از مرتبیکه بارها نسبت ببنده در مجلس ابراز شده از همکاران محترم سیاستگذاری کنم و برای جبران این لطف مکرر قول میدهم که تا آخر دوره هفدهم دیگر از همکاران عزیز متوقع رأی برای منشیگری خود نباشم تلگرافی هم از جاه بهار راجع باظهار رضایت از سروران ریگی رسیده که عینا تقدیم میشود
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲ - قرائت گزارش انتخاب هیئت رئیسه شعبه‌ها
رئیس - هیئت رئیسه شعب قرائت می‌شود. (بشرح زیر بوسیله آقای معتمد دماوندی قرائت شد)

شعبه اول	رئیس	آقای دکتر شایگان
	نایب رئیس	آقای امامی اهری
	مخبر	آقای مهذبزاده
	منشی	آقای شاپوری
شعبه دوم	رئیس	آقای حسین مکی
	نایب رئیس	آقای چاللی
	مخبر	آقای مصدقی
	منشی	آقای معتمد دماوندی
شعبه سوم	رئیس	آقای ملک مدنی
	نایب رئیس	آقایان: دادور - مجتهدی
	مخبر	آقای پورسرتیپ
	منشی	آقایان: جلیلی - نادعلی کریمی
شعبه چهارم	رئیس	آقای رفیع
	نایب رئیس	آقای صفائی
	مخبر	آقای شهیدی
	منشی	آقایان: موسوی - افشار صادقی
شعبه پنجم	رئیس	آقای دکتر طاهری
	نایب رئیس	آقای حمیدیه
	مخبر	آقای دکتر ملکي
	منشی	آقایان: امیر افشاری - شادلو
شعبه ششم	رئیس	آقای خلغالی
	نایب رئیس	آقای شوکتی
	مخبر	آقای ناظرزاده
	منشی	آقایان: ربکی - زهری

(۳) قرائت گزارش انتخاب اعضاء کمیسیون‌ها از شعب
رئیس - صورت اعضاء کمیسیونها بعرض مجلس شورای ملی میرسد و نکته ای را که بایستی بعرض مجلس برسانم این بود

که در کمیسیون بست و تلگراف و همچنین کمیسیون امور اجتماعی چون همه کم بوده است ۶ نفر تعیین شده البته این يك مغالفتی با آئین نامه دارد آئین نامه حداقل اعضا این کمیسیونها را ۱۲ نفر تعیین کرده از این جهت لازم بود که مرض مجلس برسد تا اعضاء بفرمایند چون همه کم بود

فرامرزی - وقتی که بنا بشود از هر شبه ای فقط یک نفر انتخاب بکنند بیش از این نمی شود آئین نامه این طور است

رئیس - بله اگر از هر شبه یک نفر انتخاب شود اینطور است ولی آئین نامه همه اعضاء این کمیسیونها را دوازده نفر معین کرده و باید از هر شبه دو نفر انتخاب شود و کسر همه اعضاء این کمیسیونها برای این بود که هر يك از آقایان در بیش از سه کمیسیون نمیتوانند انتخاب بشوند این نکته را میخواستم عرض آقایان برسانم

کمیسیون دفاع ملی
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - پارسا
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - دکتر مصباح زاده
 از شبه سوم
 آقایان: اخگر - دادور
 از شبه چهارم
 آقایان: ناصر ذوالفقاری - انصار صادقی
 از شبه پنجم
 آقایان: مهندس زیرک زاده - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: مهدی - ربکی
کمیسیون راه
 از شبه اول
 آقایان: مجد زاده - احمد فرامرزی
 از شبه دوم
 آقایان: شبستری - جلالی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - مهندس غروی
 از شبه چهارم
 آقایان: شهاب خسروانی - صراف زاده
 از شبه سوم
 آقایان: ذکائی - ناصر ذوالفقاری
 از شبه پنجم
 آقایان: امیر افشاری - شادلو
 از شبه ششم
 آقایان: مهدی - شوکتی

از شبه دوم
 آقایان: خسرو قشقائی - منصف
 وکیل پور
 از شبه سوم
 آقایان: پورسرتیب - میراشرافی
 ناد علی کریمی
 از شبه چهارم
 آقایان: شهیدی - فتحعلی افشار - ذکائی
 از شبه پنجم
 آقایان: ناصر ذوالفقاری - انصار صادقی
 از شبه پنجم
 آقایان: حمیدیه - دکتر فاخر - عامری
 از شبه ششم
 آقایان: نجفی - تولیت - ناظرزاده
کمیسیون عریض
 از شبه اول آقای قنات آبادی
 از شبه دوم آقای مکی
 از شبه سوم آقای پورسرتیب
 از شبه چهارم آقای ذکائی
 از شبه پنجم آقای دکتر بقائی
 از شبه ششم آقای زهری
کمیسیون محاسبات
 از شبه اول آقای: نریمان
 از شبه دوم آقای: جلالی
 از شبه سوم آقای: میلانی
 از شبه چهارم آقای حاج سید جوادی
 از شبه پنجم آقای دکتر طاهری
 از شبه ششم آقای: خلخالی
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه چهارم
 آقایان: ناصر ذوالفقاری - موسوی - اقبال
 از شبه پنجم
 آقایان: امیر افشاری - دکتر فاخر - شادلو
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - ناظرزاده - ربکی
کمیسیون فرهنگ
 از شبه اول
 آقایان: دکتر شایگان - عبدالرحمن - فرامرزی - پارسا
 از شبه دوم
 آقایان: وکیل پور - معتدله - دماوندی - جلالی
 از شبه سوم
 آقایان: میلانی - جلیلی - مدرس
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - صفائی - اقبال
 از شبه پنجم
 آقایان: دکتر طاهری - دکتر ملکلی - مهندس زیر کزاده
 از شبه ششم
 آقایان: دکتر سنجابی - دکتر فتحی - ناظرزاده
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون دادگستری
 از شبه اول
 آقایان: مجد زاده - مهندس حسینی - قنات آبادی
 از شبه دوم
 آقایان: مصدقی - شبستری - بهادری
 از شبه سوم
 آقایان: میلانی - میراشرافی - ناد علی کریمی
 از شبه چهارم
 آقایان: صفائی - موسوی - شهیدی
 از شبه پنجم
 آقایان: حمیدیه - انگلی - دکتر فاخر
 از شبه ششم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

کمیسیون امور استخدامی
 از شبه اول - آقای امامی اهری
 از شبه دوم - آقای وکیل پور
 از شبه سوم - آقای ناد علی کریمی
 از شبه چهارم - انتخاب نکرده اند
 از شبه پنجم - آقای دکتر بقائی
 از شبه ششم - آقای مشار
کمیسیون پست و تلگراف و تلفن
 از شبه اول - آقای مهندس حسینی
 از شبه دوم - آقای بهادری
 از شبه سوم - آقای مهندس غروی
 از شبه چهارم - آقای شهیدی
 از شبه پنجم - آقای کنجی
 از شبه ششم - آقای مشار
رئیس - از آقایان تمنی میکند روز یکشنبه ساعت نه و نیم در مجلس تشریف داشته باشند برای انتخاب هیئت رئیسه کمیسیونها (بهادری - چه روزی؟) روز یکشنبه، دعوت جدا گانه هم برای آقایان فرستاده میشود

یعنی چه؟ مسخره کرده اند؟ ماقبول نداریم باید خودشان بیایند (بمجلس) که جناب آقای دکتر ملکلی را بسمت وزیر بوداری و جناب آقای مهندس عطائی را بسمت کفالت وزارت کشاورزی و جناب آقای مبشر را بسمت کفالت وزارت دارائی بمجلس شورای ملی معرفی کنم

(۶- مذاکره و تعیین روز)
تعیین جهت استیضاح
رئیس - شرحی هم آقای نخست وزیر بمجلس شورای ملی نوشته اند و بنده هم بسوابق مراجعه کردم چند مورد پیدا شد که در موقع معرفی وزراء نخست وزیر حضور نداشته و یک نفر از آقایان وزراء وزیر را معرفی کرده است

هیر اشرافی - ولی هیچوقت سابقه نداشته که استیضاح را رئیس الوزراء جواب ندهد

رئیس - آقای میراشرافی تمنا میکنم بنظم مجلس کمک بفرمائید (صحیح است) (میراشرافی - بنده هم استدعا میکنم که جنابعالی با جرای آئین نامه مساعدت بفرمائید) آقای حائری زاده

حائری زاده - بنده در این شش دوره ای که در مجلس شورای ملی بودم قویترین رئیس الوزرائی که داشتم رضایان بود که بعدش هم بمقام سلطنت رسید (بهادری - خدا بیامرز درش) ما استیضاحش کردیم خودش آمد پیش از ظهر شلوغ شد نشد استیضاح شروع بشود خواست برود آقای مومن الملک گفتند که رئیس دولت دارد میروم معلوم میشود که میخواهد استعفا بدهد از دم بر گشت - شخص دکتر مصدق مورد استیضاح است افرادی که برای اینکار معرفی میکنند حقیقه طرف استیضاح نیستند (قنات آبادی - آقای دکتر صدیقی هم در شکنجی دخالت داشته اند) اجازه بدهید ایشان برای همه کارها سالمند برای آمریکا رفتن سالمند برای اروپا رفتن سالمند برای سفارت روس رفتن سالمند ولی برای جواب استیضاح نمایندگان مریضند مرض ایشان مصنوعی است مثل غشها و گریه های ایشان است

رئیس برای تعیین وقت حضور همه آقایان وزراء سابقه نداشته بسوابق مراجعه شد لازم نیست حضور داشته باشند (دکتر بقائی - طبق آئین نامه باید حاضر باشند) اجازه بفرمائید آقایان صحبت بفرمائید آقای میراشرافی (میراشرافی - بنده عرضی ندارم) آقای شمس قنات آبادی

قنات آبادی - بنده میخواستم همین مطلبی را که جناب آقای زهری فرمودند بگویم و تا کید کنم که این بموجب آئین نامه جدیدی است که خود جنابعالی هم در تدوینش دخالت داشته اید و بموجب این آئین نامه باید وقتی که تعیین وقت میشود برای استیضاح آنوزیری که از او استیضاح شده در مجلس حضور داشته باشد

رئیس - آقای عبدالرحمن فرامرزی **عبدالرحمن فرامرزی** - آنچه در این یکساله میخواهیم ببینیم از رفتن آقایان حالی بکنیم و آنها حاضر نیستند که حلیشان بشود این است که آیا آخر عمر دولت و مملکت ایران یا آخر عمر مشروطیت ایران یا آخر عمرد کمتر مصدق بسر می رود یا بعد از این هم ما باید يك مشروطیتی داشته باشیم و يك مملکتی داشته باشیم و يك اصول دموکراسی داشته باشیم اگر آخر عمر ایران است ماقبول داریم این دولت هر کاری میخواهد بکند ما حاضریم ولی گرمی داند که بعد از این هم باید مشروطیت ایران باقی بماند و اگر می داند بعد از این هر کسی بخودش حق می دهد کاری دیگری کرده بکنند بگویند فلانی هم کرده از همین جا جلوی رابگیرید که بکنند آدم که طرف اعتماد شاست یا طرف محبت شما یا طرف رعب شما است همه کار نکنند جناب آقای نخست وزیر می گویند مریضند دو سال است که میگویند مریضند آدم هم يك کلمه اظهار عقیده بکنند میگویند مخالف است میگویند این خصم است (بهادری - استوکس است - جوجه استوکس است) این خائن است آدمی وقتی يك مطلبی بغضارش رسید نمی داند چه بگوید که این حرفها را بهش نگویند آقای نخست وزیر دو سال است که بمجلس نمی آیند (حائری زاده - این اعتراض به مشروطیت است) این راه را باز نکنید که يك رئیس الوزرائی بخودش نرسند که به رئیس الوزرا خودش را بالاتر از مجلس بدانند (وزیر کشور - اینطور نیست) اینطور نیست من هم می دانم نیست، من هم میدانم شما هم توی دلتان می دانید که همینطور است (دکتر صدیقی - هیچ اینطور نیست) اینطور است وقتی مشیرالدوله رئیس الوزرا بوده در کمیسیون خارجه مؤتمن الملک خودش رئیس کمیسیون خارجه بود مشیرالدوله را خواسته بودند بکمیسیون خارجه برای يك فضا ای یکی از سفرای خارجی که گمانم تشریف بیآورند

سفر انگلستان بوده نزد مشیرالدوله بوده ایشان بکمیسیون دیر آمده همینکه آمد مؤتمن الملک راهش نداده گفتند سفیر خار بپیش بود گفتند اینجامجلس شورای ملی است می بایست عذر بخواهید و بیایید به کمیسیون خارجه شما در مجلس این راه را باز نکنید که نخست وزیر بمجلس نیاید و الا به نخست وزیر بعدی که برخلاف نظر شما خواهد آمد نمیتوانید حرفی بزنید هیچ سابقه ندارد که يك کس دیگری بیاید از طرف نخست وزیر جواب بدهد نخست وزیر و وزیر دفاع ملی تحت استیضاح است شما چه جور جواب میدهید از طرف او من غیر از این حرفی ندارم یا بما بگویند که این آخر عمر ایران است و آخر عمر مشروطیت ایران است تا هر چه شما گفتید ماقبول کنیم یا اگر آخر عمر مشروطیت ایران نیست و آخر عمر ایران نیست مشروطیت ایران را فدای بکنند آدم نکنید باید بیاید اینجا جواب بدهد (میراشرافی و بهادری - صحیح است)

رئیس - استیضاح مطرح نیست فقط تاریخ باید تعیین شود راجع بتاریخ استیضاح اگر موافقت بفرمائید چون روز یکشنبه را هیئت رئیسه تصمیم گرفته است جلسه فوق العاده برای لوابح حکومت نظامی باشد اجازه بفرمائید روز سه شنبه را برای استیضاح تعیین بکنیم (صحیح است)

دکتر بقائی - این عمل خلاف آئین نامه است در تعیین تاریخ استیضاح هم طبق ماده ۱۷۳ باید وزرائی که استیضاح شده اند در مجلس حاضر شوند

رئیس - عرض کردم که سوابق را فرستادم آوردند همین بود برای تعیین روز استیضاح از طرف دولت می آیند - حالاهم آقایان وزراء آمده اند

دکتر بقائی - این سوابق مال آئین - نامه قبلی است

شمس قنات آبادی - دستور بفرمائید آئین نامه را بخوانند این ماده تکلیف روشن میکند

رئیس - اجازه بفرمائید لوابح را تقدیم کنند. آقای دکتر ملک اسماعیلی **احمد فرامرزی** - باید آئین نامه اجرا بفرمائید و دیگر هیچ حقی ندارید

(۷- تقدیم ۱۸ فقره لایحه قانونی بوسیله آقای دکتر ملک اسماعیلی معاون نخست وزیر)

معاون نخست وزیر (دکتر ملک اسماعیلی) - با اجازه آقایان نمایندگان محترم ۱۸ لایحه قانونی است که بر طبق قانون تمیذ اختیارات بتصویب رسیده و دوره آزما آن سیری شده تقدیم میکنم

۱ - لایحه قانونی بخشودگی مالیات بر ارض موقوفات پرورشگاه ایتم کرمان

۲ - لایحه قانونی مقررات امور پزشکی و دارویی

(۴- اعلام حاضر بودن دولت برای جواب استیضاح آقای زهری بوسیله آقای وزیر کشور)
رئیس - آقای وزیر کشور **وزیر کشور** (دکتر صدیقی) - بنده میخواستم عرض آقایان نمایندگان معترم برسانم که دولت برای پاسخ استیضاح نماینده محترم جناب آقای زهری حاضر است و استدعا دارد مقرر بفرمائید که در اسرع اوقات بلکه در اولین جلسه این استیضاح صورت بگیرد

(۵- معرفی آقای دکتر ملک بسمت وزارت بهادری و آقای مهندس عطائی بکفالت وزارت کشاورزی و آقای مبشر بکفالت وزارت دارائی بوسیله آقای وزیر کشور)
وزیر کشور - چون جناب آقای نخست وزیر کسالت دارند و حضور ایشان در مجلس (حائری زاده - برای همه کارها سالمند برای آمریکا رفتن سالمند برای اروپا رفتن سالمند ولی برای جواب استیضاح نمایندگان مریضند مرض ایشان مصنوعی است مثل غشها و گریه های ایشان است)

رئیس هنوز که تاریخ استیضاح تعیین نشده است این است که اجازه بدهید اول آقایان صحبتشان را بکنند بعد راجع به استیضاح صحبت کنید (زهری - بنده احتیاط دارم) بفرمائید

زهری - طبق ماده ۱۷۲ و ۱۷۳ که میگوید آقایان وزرائی که مورد استیضاح قرار گرفته اند برای تعیین وقت هم بایستی تشریف بیآورند در مجلس جناب آقای وزیر دفاع ملی و جناب آقای نخست وزیر چون مورد استیضاح هستند طبق آئین نامه فعلی باید تشریف بیآورند

مجلس شورای ملی

از شبه اول
 آقایان: حمیدیه - دکتر ملکلی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - زهری
کمیسیون کشاورزی
 از شبه اول
 آقایان: مجد زاده - شاپوری
 از شبه دوم
 آقایان: مصدقی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: مدرس - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: فتحعلی افشار
 از شبه پنجم
 آقایان: انگلی - شادلو
 از شبه ششم
 آقایان: شوکتی - تولیت
کمیسیون بهادری
 از شبه اول
 آقایان: عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: دکتر فلسفی - دکتر مصباح زاده
 از شبه سوم
 آقایان: جلیلی - مهندس غروی
 از شبه چهارم
 آقایان: فرزانه - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: دکتر ملکلی - امیر افشاری
 از شبه ششم
 آقایان: دکتر فتحی - نجفی

از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون دادگستری
 از شبه اول
 آقایان: مجد زاده - مهندس حسینی - قنات آبادی
 از شبه دوم
 آقایان: مصدقی - شبستری - بهادری
 از شبه سوم
 آقایان: میلانی - میراشرافی - ناد علی کریمی
 از شبه چهارم
 آقایان: صفائی - موسوی - شهیدی
 از شبه پنجم
 آقایان: حمیدیه - انگلی - دکتر فاخر
 از شبه ششم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون قوانین دارائی
 از شبه اول
 آقایان: نریمان - امامی اهری - مجد زاده
 از شبه دوم
 آقایان: مکی - صراف زاده - دکتر فلسفی
 از شبه سوم
 آقایان: دادور - پورسرتیب - مجتهدی
 از شبه چهارم
 آقایان: حائری زاده - فتحعلی افشار - حاج سید جوادی
 از شبه پنجم
 آقایان: جواد عامری - انگلی - دکتر سید حسن امامی
 از شبه ششم
 آقایان: خلخالی - شوکتی - مشار
کمیسیون بودجه
 از شبه اول
 آقایان: پارسا - عبدالرحمن فرامرزی - کعبه
 از شبه دوم
 آقایان: معتدله - دماوندی - شبستری - شهاب خسروانی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - جلیلی - دکتر کبان
 از شبه چهارم
 آقایان: مهندس رضوی - موسوی - صفائی
 از شبه پنجم
 آقایان: کنجی - دکتر بقائی - محمد ذوالفقاری
 از شبه ششم
 آقایان: نوری - مهدی - دکتر فتحی - شیرازی
کمیسیون کشور
 از شبه اول
 آقایان: احمد فرامرزی - شاپوری - اورنگ
 از شبه دوم
 آقایان: منصف - شهاب خسروانی - خسرو قشقائی
 از شبه سوم
 آقایان: ملک مدنی - مجتهدی - دکتر کبان

۳- لایحه قانونی تأسیس بنگاه تهیه پدر چغندر قند
 ۴- لایحه قانونی متمم لایحه تهیه رسائل مبارزه با قاچاق و تشویق کاشفین
 ۵- لایحه قانونی اصلاح ماده ۴۹ قانون ثبت احوال
 ۶- لایحه قانونی مجازات اخلال در نظم
 ۷- لایحه قانونی مجازات اخلال کنندگان در امتحانات
 ۸- لایحه قانونی سازمان تربیت بدنی و پیش آهنگی
 ۹- لایحه قانونی متمم لایحه قانونی تشویق صادرات و صدور پروانه بازرگانی
 ۱۰- لایحه قانونی متمم لایحه قانونی تأسیس بانک ساختمانی
 ۱۱- لایحه قانونی بخشودگی جرائم و خسارت دیر کرد املاک مزروعی
 ۱۲- لایحه افزایش سرمایه بانک رهنی
 ۱۳- لایحه قانونی شرکت های تعاونی
 ۱۴- لایحه قانونی اجرای ماده واحده مصوب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی
 ۱۵- لایحه قانونی جدید تعرفه گمرکی و متمم آن
 ۱۶- لایحه قانونی متمم لایحه قانونی راجع بطرز رسیدگی باختلافات مالیاتی
 ۱۷- لایحه قانونی سازمان نقشه برداری
 ۱۸- لایحه قانونی حفاظت فنی
 رئیس - به کمیسیون های مربوطه مراجعه میشود آقای دکتر بقائی جناب عالی فرمایشی داشتید؟ (دکتر بقائی - بله) بفرمائید.

دکتر بقائی - در ماده ۱۷۳ آئین نامه جدید مجلس (اینکه جناب آقای رئیس مجلس فرمودند مال آئین نامه قدیم بود) ولی آئین نامه جدید میگوید «پس از ابلاغ ورقه استیضاح بوزیر یا وزرای مورد استیضاح در اولین جلسه مجلس شورای ملی وزیر یا وزرای مزبور در مجلس حاضر میشوند مجلس پس از اصفاء نظر آقایان راجع بتعمین وقت بدون مذاکره در اصل استیضاح روز استیضاح را که نباید پیش از یک ماه بتأخیر افتد معین مینماید» ملاحظه میفرمائید در روز تعیین استیضاح هم وزیری که مورد استیضاح قرار گرفته باید در مجلس حاضر باشد
 رئیس - عرض کردم آئین نامه فقط در این دوره نبوده و دوره قبل هم در کابینه آقای ساعد و منصور الملک (دکتر بقائی - کابینه ساعد نبود در آخر کابینه ساعد این آئین نامه گذشت) سوابق را بنده خواستم. بنابراین تاریخ استیضاح سه شبه ساعت ۹ صبح خواهد بود

(۸) انتخاب دو نفر جهت عضویت هیئت نظارت اندوخته اسکناس

رئیس - شروع می کنیم با انتخاب دو نفر نظارت بانک که جزو دستور است انتخاب دو نفر نظارت نسبی و جمعی خواهد بود بنابراین آقایان هر دو اسم را در یک ورقه مینویسند و اکثریت هم نسبی خواهد بود. آقای صفائی
صفائی - جناب آقای مکی از طرف نمایندگان منفرد کاندید برای نظارت بانک ملی هستند

عده ای از نمایندگان - آقای مکی و آقای نریمان کاندید هستند
 رئیس - آقای بهادری

بهادری - جناب آقای احمد فرامرزی از طرف فراکسیون آزادی کاندید نظارت بانک ملی هستند
عبدالرحمن فرامرزی - از طرف عده ای از منفردین
 رئیس - آقای یارسا
یارسا - از طرف فراکسیونهای مؤتلف آقایان موسوی و کعبه کاندید ناظر بانک هستند
 رئیس - قبلا سه نفر برای نظارت در اخذ و استخراج آراء بحکم قرعه انتخاب میشود (بوسیله آقای معتمد دماوندی اقتراح بعمل آمده نتیجه بقرار زیر بود)

آقایان: میرمحمد موسوی (موسوی) چون بنده کاندید هستم مرا معاف بفرمائید (مکی) مکی - بنده هم کاندید هستم حمیدیه - عامری (عامری) خواهش میکنم بنده را معاف کنید (ریگی) (در نتیجه آقایان: حمیدیه - عامری ریگی تعیین شدند)

رئیس - آقایان وکیل پور و معتمد دماوندی هم از طرف هیئت رئیسه معین می شوند برای اخذ رأی و نظارت (آقایان نظار در محل نطق حاضر و آقای معتمد دماوندی اسامی آقایان نمایندگان را بترتیب ذیل اعلام و اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: زیرک زاده، دکتر سنجابی، دکتر شایگان، یارسا، ناظرزاده، قنات آبادی، بهادری، دادور، دکتر ملک، مکی، حائریزاده، انگجی، مهندس حسینی، میلانی، شبستری، دکتر کیان، خسرو قشقائی، عامری، ناصر ذوالفقاری، گنجی، عبدالرحمن فرامرزی پورسرتیب، امامی اهری، کعبه، موسوی مجتهدی، دکتر فاخر، امیر افشاری، میر اشرافی، نادعلی کریمی، دکتر بقائی، مشار

جلالی، شهیدی، اخگر، محمد ذوالفقاری، جلیلی، نبوی، افشار، مدرس، خلغالی، مصدقی، ملک مدنی، دکتر طاهری، ذکائی، زهری، مجدزاده، شاپوری، مهندس رضوی، حاج سید جوادی، افشار صادقی، شادلو، منصف، نجفی، تولیت، مهندس فروری، فرزانه، دکتر فقیهی، صفائی، شهاب خسروانی، صراف زاده، احمد فرامرزی، اقبال، نریمان رفیع، هدی، حمیدیه، معتمد دماوندی، ریگی شوکتی، وکیل پور، دکتر معظمی

(مهره های تقی شیه و اوراق رأی شماره شده ویس از قرائت آراء نتیجه بقرار ذیل حاصل گردید)
 مهره تقی شیه ۷۲ اوراق رأی ۷۲
 آقای مکی ۴۱ رأی آقای موسوی ۳۶ رأی
 آقای کعبه ۲۸ رأی آقای احد فرامرزی ۲۵ رأی
 آقای نریمان ۹ رأی
 رئیس - آقای مکی ۴۱ رأی - آقای موسوی ۳۶ رأی - آقای کعبه ۲۸ رأی - آقای احمد فرامرزی ۲۵ رأی - و آقای نریمان ۹ رأی داشتند

بنابراین آقایان مکی و موسوی به عنوان نظار بانک از طرف مجلس شورای ملی انتخاب شدند. (مبارک است)

۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
 رئیس - جلسه را ختم میکنم. جلسه آینده روز یکشنبه ۲۱ تیر ساعت ۹ ونیم برای انتخاب هیئت رئیسه کمیسیونها ساعت ده زنك جلسه علنی فوق العاده زده میشود برای طرح لوایح حکومت نظامی (جلسه نیم ساعت بعد از ظهر ختم گردید) رئیس مجلس شورای ملی -
دکتر عبدالله معظمی